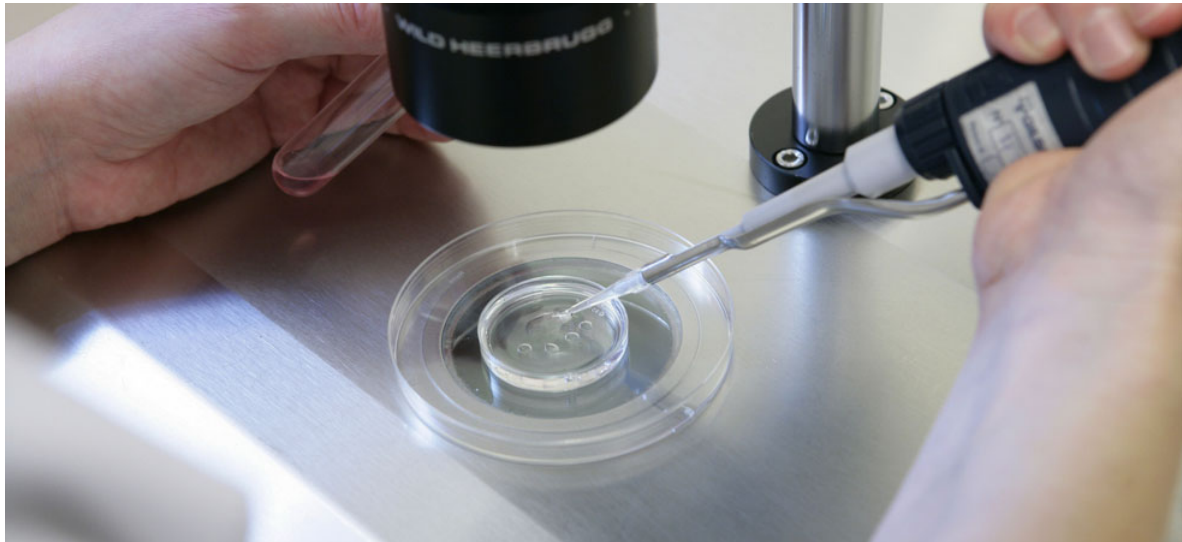

Ψυχοσυναισθηματική & κοινωνική διάσταση της παρεμβατικής γονιμοποίησης (Α')

/ [Πεμπτούσια](#)

Image not found or type unknown

Η συνεχής βελτίωση των τεχνικών της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και η εφαρμογή νέων έχει οδηγήσει στο να υπερτονίζεται η ιατρική διάσταση αυτής και να υποτιμούνται οι ψυχολογικές και κοινωνικές της διατάσεις

**Συνεχίζουμε την παρουσίαση σε σειρά άρθρων της μελέτης σχετικά με την Παρεμβατικής Γονιμοποίησης της καθηγήτριας Μ.Ε. και θεολόγου, Χαρίκλειας Φωτοπούλου*

Η εξέλιξη των τεχνικών της ιατρικώς παρεμβατικής γονιμοποίησης λειτουργεί ως αντίποδας σε μια αρνητική εξέλιξη της σύγχρονης ζωής, τη συνεχή μείωση της γονιμότητας, προσφέροντας στα υπογόνιμα ή στείρα ζευγάρια τους βιολογικούς απογόνους που δεν μπορεί να προσφέρει η φύση. Μάλιστα, εκτιμάται ότι στο μέλλον όλο και περισσότερα ζευγάρια θα τεκνοποιούν με ιατρική παρέμβαση. Η εκτίμηση αυτή αποτελεί μια βασική αιτία που οδηγεί τους ειδικούς της αναπαραγωγής σε προσπάθειες για την υπερπήδηση και των τελευταίων εμποδίων, ώστε σ' έναν κύκλο εξωσωματικής γονιμοποίησης να είναι δυνατή η μεταφορά ενός μόνο εμβρύου, η ομαλή κύηση και η γέννηση ενός υγιούς παιδιού. Οι προσπάθειες αυτές αναμένεται σύντομα να καταλήξουν στην καλλιέργεια εμβρύων

μέσα σε συνθήκες όμοιες με το φυσικό τους περιβάλλον, οι οποίες θα εξασφαλίσουν καλύτερη γονιμοποίηση και ανάπτυξη του εμβρύου, καθώς και στη χρήση νέων μεθόδων προεμφυτευτικού ελέγχου, που θα παρέχουν μεγαλύτερη ασφάλεια στην επιλογή υγιών εμβρύων και αύξηση των πιθανοτήτων εμφύτευσης.

Επιπλέον, υπόσχονται νέες τεχνικές παρεμβατικής γονιμοποίησης με βάση το μοντέλο της *in vitro* γαμετοποίησης, που θα επιτρέπουν σε στείρους άνδρες να αποκτούν δικό τους παιδί με τεχνητά σπερματοζωάρια, προερχόμενα από ανδρικά βλαστικά κύτταρα, αλλά και σε στείρες γυναίκες ν' αποκτούν δικό τους παιδί με τεχνητά ωάρια ή ακόμα και χωρίς τη συμβολή άνδρα με τεχνητά σπερματοζωάρια, προερχόμενα από θηλυκά βλαστικά κύτταρα[1].

Η συνεχής βελτίωση των τεχνικών της υποβοηθούμενης αναπαραγωγής έχει οδηγήσει στην υποτίμηση των ψυχολογικών και κοινωνικών της προεκτάσεων, οι οποίες συνδέονται με την επαφή του ζευγαριού με μια άγνωστη τεχνολογία, την παρέμβαση τρίτων προσώπων στη σεξουαλική και αναπαραγωγική ζωή του, το ενδεχόμενο της αποτυχίας, τη μεγάλη οικονομική επιβάρυνση, την ανατροπή όλων των δεδομένων της ζωής του ζευγαριού[2], την ανάγκη για θυσίες προκειμένου να πραγματοποιηθεί ένα όνειρο[3].

Η τακτική αυτή δεν γίνεται δεκτή από τους ειδικούς της ψυχικής υγείας, οι οποίοι επισημαίνουν ότι η εμπειρία των αναπαραγωγικών τεχνικών, που συχνά καλείται το ζευγάρι να βιώσει πάνω από μία φορά, συνεπάγεται όχι μόνο σωματική αλλά και ψυχική κόπωση. Μετατρέπει την ελευθερία, την εσωτερική γαλήνη, την ηρεμία σε άγχος, θυμό, αγανάκτηση, απογοήτευση για τον έλεγχο που ασκεί στη ζωή του η έλλειψη γονιμότητας, για την κατανάλωση χρόνου και χρημάτων σε τεχνικές, που δεν συνεπάγονται πάντα θετικό αποτέλεσμα[4], για την παθητική αναμονή μιας θετικής ή αρνητικής απάντησης. Αυξάνει την ευαισθησία και στρέφει το ζευγάρι στη μυστικοπάθεια και την απομόνωση από τον οικογενειακό και κοινωνικό περίγυρο, καθώς νομίζει ότι κανένας δεν μπορεί να καταλάβει αυτά που περνά και αισθάνεται[5] προσπαθώντας να ικανοποιήσει την επιθυμία της γονεϊκότητας, ν' αποδείξει τη γονιμότητά του και ν' ανταποκριθεί στην κοινωνική πίεση για τεκνογονία.

Ιδιαίτερη αύξηση παρουσιάζει η ευαισθησία της γυναίκας, η οποία συχνά αντιμετωπίζει προβλήματα στην εργασία και τις κοινωνικές σχέσεις[6], καθώς η ισχυρή οργανική επίδραση των φαρμάκων συντελεί στο να βιώνει την αναπαραγωγική θεραπεία ως ταπεινωτική, να δυσανασχετεί με τη σεξουαλική σχέση, το σύμβολο της αποτυχίας[7], ν' αναστατώνεται και ν' απογοητεύεται από τη στασιμότητα της ζωής, που εμποδίζει μελλοντικά σχέδια ή ακόμα να μην ελέγχει τη φαντασία της[8].

Επιπλέον, σε περιπτώσεις ατόμων με μη σταθερή και ισχυρή προσωπικότητα η εμπειρία των αναπαραγωγικών τεχνικών είναι δυνατόν να οδηγήσει σε πτώση αυτοεκτίμησης, κατάθλιψη, αγχώδεις και ιδεοψυχικές διαταραχές, σεξουαλική δυσλειτουργία, κλονισμό ακόμα και της πιο ισχυρής συντροφικής σχέσης[9].

Όλα αυτά τα αντιπαρέρχεται γρήγορα το ζευγάρι στην περίπτωση της επιτυχίας [10]. Αντίθετα, βιώνει το θάνατο ενός βρέφους και την απώλεια της τελευταίας του ελπίδας για την απόκτηση βιολογικού παιδιού στην περίπτωση της αποτυχίας. Τα αρνητικά του συναισθήματα εντείνονται και χρειάζεται χρόνος για να επεξεργαστεί την απώλεια και ν' αποφασίσει αν θα συνεχίσει τις προσπάθειες, θα προσφύγει στην υιοθεσία ή θα μείνει μόνο του. Τα περισσότερα ζευγάρια μετά από έναν αριθμό προσπαθειών συνεχίζουν τη ζωή τους μόνα ή προσφεύγουν στην υιοθεσία. Ωστόσο, κάποια άλλα καταλαμβάνονται από ιδεοληψίες, καταφεύγουν σε τελετουργίες και με μεγάλη επιμονή, ψυχολογική πίεση και βιασύνη για την απόκτηση παιδιού συνεχίζουν τις προσπάθειες χωρίς να υπολογίζουν οποιοδήποτε κόστος[11].

(συνεχίζεται)

[1] 2020 Vision - Το όραμα του 2020!, διαδικτυακός τόπος:

<http://www.kosmogonia.gr/index.php/el/information/199-ivtomorrow.html>

(ανάκτηση 25-09-2012)

[2] Μ. Μπούμου, Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή: Αναγκαιότητα η ψυχολογική υποστήριξη, διαδικτυακός τόπος:<http://ioanninamed.gr//el/topics/96-psychology-advisory/308-assisted-reproduction-the-need-for-psychological-support.html>

(ανάκτηση 05-12-2012)

[3] Ζ. Παπαληγούρα, «Ψυχολογικά προβλήματα των υπογόνιμων ζευγαριών», διαδικτυακός τόπος:

http://www.bioethics.gr/03_dpapalig.html (ανάκτηση 05-12-2012)

- [4] Ν. Πατεράκη, Οι ψυχικές δυσκολίες της υπογονιμότητας και πώς να τις αντιμετωπίσετε, διαδικτυακός τόπος: <http://www.magnamater.gr/el/scientific/article06.aspx> (ανάκτηση 05-12-2012)
- [5] Ε. Τσελέπη, ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ, διαδικτυακός τόπος: <http://www.psychologynet.gr/article.php?item=63> (ανάκτηση 12-12-2012)
- [6] Ζ. Παπαληγούρα, «Ψυχολογικά προβλήματα των υπογόνιμων ζευγαριών», διαδικτυακός τόπος: http://www.bioethics.gr/03_drapalig.html (ανάκτηση 05-12-2012)
- [7] Ν. Πατεράκη, Οι ψυχικές δυσκολίες της υπογονιμότητας και πώς να τις αντιμετωπίσετε, διαδικτυακός τόπος: <http://www.magnamater.gr/el/scientific/article06.aspx> (ανάκτηση 05-12-2012)
- [8] Ζ. Παπαληγούρα, «Ψυχολογικά προβλήματα των υπογόνιμων ζευγαριών», διαδικτυακός τόπος: http://www.bioethics.gr/03_drapalig.html (ανάκτηση 05-12-2012)
- [9] Μ. Μπρούμου, Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή: Αναγκαιότητα η ψυχολογική υποστήριξη: διαδικτυακός τόπος: <http://ioanninamed.gr//el/topics/96-psychology-advisory/308-assisted-reproduction-the-need-for-psychological-support.html> (ανάκτηση 05-12-2012)
- [10] Ζ. Παπαληγούρα, Υποβοηθούμενη αναπαραγωγή. Κάποιος να μας στηρίζει, διαδικτυακός τόπος: <http://www.vita.gr/science-forum/article/7821/synteyksy-z-y-rapalhigouyra-yronohthoymenh-anaparagwgh-kapoi-os-na-mas-sthirizei/> (ανάκτηση 14-12-2012)/
- [11] Ζ. Παπαληγούρα, «Ψυχολογικά προβλήματα των υπογόνιμων ζευγαριών», διαδικτυακός τόπος: http://www.bioethics.gr/03_drapalig.html (ανάκτηση 05-12-2012)